

STRUJA: Nevladine organizacije ocijenile da bi i nova termocentrala bila štetna za zdravlje građana Pljevalja

Drugi blok TE je skup

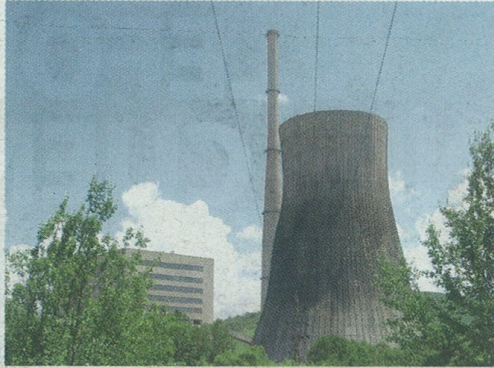
Podgorica - Vlada još nije ponudila nijedan podatak koji bi potvrdio da je izgradnja drugog bloka Termoelektrane (TE) u Pljevljima finansijski isplativa i da će država imati koristi od njega, na srazmjern način onome što će biti uloženo.

To je ocijenjeno na skupu koji je organizovala nevladina organizacija Grin hoom, a na kojem je, između ostalog, bilo riječi i o TE Pljevlja.

Predstavnica Mreže za afirmaciju nevladinog sektora (MANS) Ines Mrdović kazala je da se najveća manipulacija Vlade odnosi na cijenu ukupnog projekta. On, istakla je Mrdović, obuhvata ne samo izgradnju drugog bloka već i spajanje Elektroprivrede Crne Gore i Rudnika uglja, eksploataciju ugljenokopa i troškove eksproprijacije.

U trci za izbor najboljeg ponuđača za izgradnju drugog bloka, od 31. oktobra kada su otvorene ponude, devet je kompanija i konzorcijuma. Pet ih je iz Kine, a po jedan iz Rusije, Slovačke, Češke i Poljske. Oni su u zavisnosti od kapaciteta koje bi gradili ponudili cijene od 210,5 miliona eura do 520 miliona.

Mrdović je kazala da je MANS radio orijentacionu analizu minimalne cijene koštanja, koja je zasnovana na osnovu Vladine informacije o realizaciji tog projekta, koja je

MANS procjenjuje da bi projekat koštao 600 miliona: TE

objavljena u julu, nakon podnošenja preliminarne ponude investitora, i koja ne sadrži kompletne podatke. Na osnovu toga, kako je rekla, a ukoliko se u obzir uzme kalkulirana investicija od 300 miliona eura, dolazi se do zaključka da bi čitav projekat mogao koštati najmanje 600 miliona.

"Ukoliko je za opremu i građevinske radove potrebno 300 miliona, kamate su 100 miliona i to je Vladina procjena što čini 400 miliona. Eksproprijacija je 50 miliona, ulaganje u ugljenokope 90 miliona, toplifikacija Pljevalja 20 miliona, što ukupno daje 160 mi-

liona i kamata na tu sumu, pa dolazimo do novih 200 miliona", pojasnila je Mrdović, dodajući da u tu sumu nijesu računati troškovi zaštite životne sredine ni spajanja EPCG i Rudnika uglja.

Programska direktorica NVO Green home Jelena Marojević-Galić ocijenila je da su dešavanja u vezi izgradnje drugog bloka TE netransparentna, i ukazala na nedostupnost podataka i pokušaj da se proizvodnja energije iz uglja predstavi kao čista energija i jedina šansa za Pljevlja.

"Ne možemo prihvatiti činjenicu da iako je i Svjetska zdravstvena organizacija ne-

STUDIJA pokazuje povećanu smrtnost

Marojević-Galić je saopštila i da je međunarodna organizacija Grin pis u saradnji sa Univerzitetom u Štutgartu istraživala uticaj na zdravlje svih 300 velikih TE koje su u pogonu u zemljama EU, kao i uticaj 50 novih projekata ukoliko se njihova realizacija ostvari. Među njima su bili i novi blok TE Pljevlja II, kao i TE Maoče.

"U slučaju realizacije drugog bloka TE po tehničkim parametrima koje je zadala Vlada i predviđenim emisijama gasova, izazvaće prosječno 14,9 prijevremenih smrti godišnje. TE će raditi 40 godina i to je ukupno 596 prijevremenih smrti tokom rada nove TE", navela je ona.

pravno saopštila da su zagađujuće materije glavni uzrok raka pluća, nadležne adrese u Crnoj Gori šalju poruku da očigledno i ogromno zagađenje u Pljevljima ne potiče od postojeće TE", rekla je ona, podsjećajući da nije urađena nijedna studija o uticaju zagađenja iz TE na zdravlje stanovnika Pljevalja iako Vlada planira nastavak korištenja uglja u cilju proizvodnje energije narednih 40 godina.

Ona je rekla i da ne postoji čista tehnologija iz uglja i svaka TE, pa čak i ona građena u skladu sa propisanim emisijama, ima negativne efekte na zdravlje.

Predstavnik Asocijacije ju-

goistočne Evrope i Evropske klimatske fondacije Pjotr Traskovski kazao je da je, kada su u pitanju investicije u ugljalj u Evropi u zemljama EU postoji tendencija zatvaranja ugljenokopa i da je prisutan trend smanjenja izgradnje TE u EU. Isto je, kako je rekao, i sa interesovanjem za nuklearnu energiju i fosilna goriva, dok interesovanje postoji za gas i vjetar.

"Na nivou EU dobija se samo sedam odsto energije iz uglja, dok se u zemljama regiona planiraju investicije koje bi procenat energije dobijene od ugljena podigle na nevjerovatnih 51 odsto", rekao je on.

M. C.